

Van: Pauline Kleijbeuker
Telefoon: 14 010

Uw kenmerk: 22bb5446
Ons kenmerk: M2208-7283 - 22bo5216

Onderwerp: Inzet Wet Bibob door de gemeente Rotterdam

Datum: B&W 13 september 2022

Aan de gemeenteraad

Op 24 augustus 2022 stelde P.J.P. Lansink-Bastemeijer (VVD) ons schriftelijke vragen over de Inzet van de Wet Bibob door de gemeente Rotterdam.

Inleidend wordt gesteld:

"De Rotterdamse VVD ziet de vermenging van onder- en bovenwereld, ondermijning, als een groot probleem voor onze stad. Een onderdeel van het tegengaan van ondermijning is de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur ook wel de Wet Bibob genoemd. Bibob geeft ons de mogelijkheid om de achtergrond van bedrijven en personen met wie de gemeente zakendoet, bijvoorbeeld bij de aanvraag van subsidies, vergunningen, vastgoedtransacties en overheidsopdrachten, te controleren. Zo voorkomen we dat wij als gemeente criminaliteit faciliteren. Uit onderzoek van Nieuwsuur blijkt dat ministeries nauwelijks gebruik maken van de Wet Bibob. Daarom zijn wij als Rotterdamse VVD erg benieuwd hoe het met de inzet van de Wet Bibob in Rotterdam gesteld is, daarom hebben wij de volgende vragen:"

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Hoe vaak maakt de gemeente Rotterdam sinds de invoering van de Wet Bibob, jaarlijks gebruik van deze mogelijkheid?

Antwoord:

Hieronder staan de door de gemeente Rotterdam uitgevoerde Bibob-onderzoeken per jaar weergegeven:

In 2017	274
In 2018	313
In 2019	298
In 2020	384
In 2021	356.

Vraag 2:

In hoeverre wordt de Wet Bibob door de gemeente Rotterdam in uw ogen voldoende ingezet?

Antwoord:

Het college is van mening dat de Wet Bibob effectief wordt ingezet, te weten daar waar de kans dat zich criminele activiteiten voordoen het grootst is. Hierbij zijn bijvoorbeeld risicocategorieën zoals coffeeshops en seksinrichtingen, maar ook risicogebieden zoals Spaanse Polder en signalen van ketenpartners bepalend voor de inzet. Het Bibob-instrument wordt het meest ingezet bij aanvragen van horecavergunningen, omgevingsvergunningen en steeds meer bij vastgoedtransacties.

Vraag 3:

Wat zijn sinds de invoering van de Wet Bibob de resultaten van de inzet van de Wet Bibob en wat is hierin de trend?

Antwoord:

In de loop der jaren is het aantal Bibob-onderzoeken flink gestegen, mede door de wetwijziging en meer inzet van de gemeente Rotterdam. Zo is er bijvoorbeeld voor bepaalde gebieden een vergunningplicht opgelegd, zodat een Bibob-toets kan worden uitgevoerd. Ook worden zaken complexer, doordat er in bepaalde gevallen grotere vennootschapsrechtelijke constructies achter een vergunning schuilgaan en meer entiteiten dienen te worden onderzocht.

In 2021 is een aanvraag 34 maal geweigerd of zijn er voorschriften aan het Bibob-advies verbonden, danwel is een aanvraag ingetrokken of buiten behandeling gesteld. Soms betreft het -naast het voornoemde aantal- zaken waarin een politieonderzoek nog lopende is en sprake is van een te vroeg stadium waardoor informatie nog niet gedeeld kon worden. Deze zaken kunnen op een later moment opnieuw verwacht worden, waaruit mogelijk alsnog een negatieve gevaarsbeoordeling kan komen. In enkele gevallen komt het tot een rechterlijke procedure.

De Bibob-toets heeft ook een preventief effect. In een aantal gevallen trekt een aanvrager zich gedurende de Bibob-procedure terug, zoals wanneer vragen worden gesteld over de financiering of al direct bij het uitreiken van het Bibob-vragenformulier.

Vraag 4:

In hoeverre heeft u de mogelijkheid om wanneer de Bibob toets leidt tot een afwijzing van subsidies, vergunningen, vastgoedtransacties of overheidsproducten deze informatie te delen met buurgemeenten of andere overheidsinstellingen?

Antwoord:

Op dit moment is er nog geen mogelijkheid om informatie over Bibob-procedures of besluitvorming na een Bibob-procedure te delen met andere gemeenten of overheidsinstellingen. Er geldt een geheimhoudingsplicht.

Dit verandert met de invoering van de tweede tranche van de Wet Bibob waarna ook voor bestuursorganen de mogelijkheid zal bestaan om andere bestuursorganen te tippen en tot op zekere hoogte informatie te delen.

Het is alleen mogelijk om informatie te delen indien sprake is van een ernstige of mindere mate van gevaar. De tip kan vervolgens voor het andere bestuursorgaan aanleiding zijn voor het initiëren van een eigen Bibob-onderzoek.

Vraag 5:

In hoeverre is de Wet Bibob in uw ogen toereikend of heeft u andere middelen nodig om vermenging tussen boven- en onderwereld tegen te gaan?

Antwoord:

De gemeente heeft dankzij de Wet Bibob de mogelijkheid een gedegen screening uit te voeren naar personen en ondernemingen met wie de gemeente Rotterdam zakendoet. De Wet Bibob is vooral een instrument ter bescherming van de integriteit van het openbaar bestuur. Daar zit ook een beperking aan vast, in die zin dat de Wet Bibob enkel en alleen inzetbaar is daar waar sprake is van een door de overheid verstrekte vergunning, terwijl het in bepaalde situaties wenselijk zou kunnen zijn de Wet Bibob in te zetten daar waar geen vergunningplicht geldt.

Het Bibob-instrument is een uniek bestuursrechtelijk middel, dat de mogelijkheid biedt informatie uit gesloten bronnen (politiële en justitiële informatie) op te vragen ten aanzien van de betrokkene. Door toegang tot deze open en gesloten bronnen, heeft de gemeente Rotterdam een sterk instrument in handen om ervoor te zorgen dat niet ongewild de vermenging van onder- en bovenwereld wordt gefaciliteerd.

Zoals hierboven genoemd kan de gemeente enkel onderzoek doen naar de betrokkene. De gemeente Rotterdam mag zelf geen onderzoek naar derden doen. Er kan sprake zijn van schijnconstructies, waarbij een derde een rol speelt. Het Landelijk Bureau Bibob heeft deze bevoegdheid wel, in dergelijke gevallen wordt het Landelijk Bureau Bibob om advies gevraagd.

Onlangs heeft de Eerste Kamer de wetwijziging tweede tranche van de Wet Bibob aangenomen. Naar verwachting zal deze wetwijziging per 1 oktober 2022 in werking treden. De wetwijziging heeft als doel de bevoegdheden voor bestuursorganen om het ongewild faciliteren van criminele activiteiten tegen te gaan, verder te versterken.

Ook biedt de wetwijziging bevoegdheden tot onderlinge informatiedeling. Naar aanleiding hiervan wordt momenteel de beleidslijn voor de toepassing van de Wet Bibob Rotterdam 2015 herijkt en geactualiseerd. Het Bibob instrumentarium kan na de wetwijziging nog breder en gericht worden ingezet, zodat het ongewild faciliteren van criminele activiteiten verder kan worden tegengegaan.

De secretaris,

V.J.M. Roozen

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,

A. Aboutaleb